

INSTITUTUL DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI

Str. Știrbei Vodă nr. 37, sector 1,
București 010102
Tel: 40-21-313.64.91; 314.27.83
Fax: 40-21-312.14.47
ROMÂNIA

Apel pentru menținerea Institutului de Științe ale Educației

Ce reprezintă Institutul de Științe ale Educației și de ce trebuie să existe în continuare?

Cum a fost desființat ISE... de două ori?!

Prima dată, de regimul comunist...

Institutul de Științe ale Educației (ISE) a fost până pe 6 noiembrie 2019 **singurul institut public de cercetare în domeniul educației din România**. ISE fusese reînființat în anul 1990, ca măsură reparatorie la dizolvarea în 1982 a Institutului de Cercetări Pedagogice și Psihologice, în urma unei înscenări politice a regimului comunist care asocia instituția cu mișcarea „Meditația transcendențială”, acțiune care a distrus viețile multor intelectuali prin arderea cărților scrise și interdicția de a mai publica în România, anularea titlurilor academice, trimiterea la munci necalificate etc.

Istoria se repetă

Miercuri, 6 noiembrie 2019, în mod netransparent, fără consultare, fără o evaluare a activității, s-a luat **decizia de desființare a ISE** (prin OUG nr. 68/06.11.2019) și de organizare a unei noi instituții (Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație), prin comasare cu Centrul Național de Evaluare și Examinare, **cercetătorii institutului aflând această veste din presă**. După 30 de ani de democrație, măsura nu poate să nu amintească de practicile regimului comunist.

Ce a făcut ISE în ultimii 30 de ani?

Într-un context marcat de discontinuitate, subfinanțare și schimbări frecvente, ISE a rămas o **instituție profesionistă și independentă politic**. A realizat numeroase cercetări și studii pentru **fundamentarea măsurilor de reformă în sistemul educațional**, susținând permanent necesitatea adoptării acestor măsuri numai în baza datelor de cercetare. A contribuit la selecția și **formarea unor noi generații de profesioniști în domeniul educației**, a promovat pluralismul educațional, a creat **parteneriate solide pentru cooperare internațională**, a abordat interdisciplinar și pragmatic probleme concrete ale sistemului educativ, a avut un rol major în dezvoltarea consilierii școlare în țara noastră. A participat la elaborarea indicatorilor pentru educație, folosiți de Institutul Național de Statistică. A realizat **primele evaluări internaționale ale performanțelor elevilor, în România**.

În momentul de față, ISE funcționează cu 31 de cercetători cu normă întreagă și 12 colaboratori cu ½ normă. Este implicat în derularea unor proiecte importante la nivelul sistemului educațional (de exemplu, starea sistemului de învățământ, evaluarea internațională PISA, studii tematice privind violența în școli, calitatea vieții elevilor și studenților, finanțarea învățământului preuniversitar, fenomenul de abandon școlar și părăsire timpurie a sistemului de educație, competențele digitale ale elevilor). **Pe lângă activitatea de cercetare, din 2010, atribuțiile ISE au fost extinse în domeniul dezvoltării de curriculum, fără alocarea de resurse umane și financiare suficiente**. De asemenea, ISE a oferit suport metodologic profesorilor și consilierilor școlari și a implementat programe inovative de formare continuă a personalului didactic (cel mai recent fiind programul derulat în cadrul proiectului CRED, pentru 55.000 de cadre didactice). În perioada 2007-2019, ISE a facilitat derularea a peste **19.000 de parteneriate școlare europene** de către profesorii români din peste 7.000 de unități de învățământ. Rezultatele de cercetare au fost valorificate și în programe pilot de intervenție la nivelul

școlii, în special în școli din medii dezavantajate socio-economic, cu număr mare de elevi în risc de abandon școlar.

De ce Institutul de Științe ale Educației trebuie să rămână o instituție de cercetare independentă?

- Într-un context european în care nevoia de cercetare educațională este în creștere, în România se desființează singura instituție publică dedicată acestui domeniu.
- Se șterge, discreționar și pripit, **istoria și identitatea** unui institut de cercetare cunoscut în lume. Dispare o școală de cercetare în care s-au format generații de cercetători cu expertiză în domeniul educației.
- Nu dispare doar o instituție de cercetare, ci un domeniu de cercetare, **ISE fiind prima instituție** care, după dezastrul din anii '80, odată cu reînființarea sa din 1990, **a introdus specializarea doctorală Științele educației** și a investit constant în formarea unor noi specialiști în domenii precum politici educaționale, curriculum, management educațional, finanțarea învățământului, pedagogii alternative. Multiplele arii de cercetare în științele educației vor fi reduse la un „laborator” într-un centru de politici și de evaluare, influențat direct de schimbările politice de la vârful Ministerului Educației și vulnerabil din perspectiva rigorii științifice.
- Dispare o întreagă **infrastructură de cercetare** construită în timp (acreditări instituționale, rețele de cercetare, Revista de pedagogie - indexată în baze de date internaționale).
- Se aduce un **prejudiciu de imagine pentru învățământul românesc**, această măsură reluând, într-un alt context politic și, fără îndoială, cu alte intenții, o intervenție asemănătoare cu cea din perioada dictaturii comuniste.
- **Imaginea cercetării educaționale din România este afectată în plan internațional**, prin dispariția ISE din proiecte, colaborări și rețele europene (EUNEC, Consiliul Europei, Comisia Europeană, CEDEFOP, UNICEF etc.).

De ce comasarea nu este o soluție viabilă?

Comasarea propusă prin ordonanța de urgență din 6 noiembrie este o modalitate de manipulare a opiniei publice și de mascare a desființării ISE. Sub cuvintele „cercetătorii nu pierd nimic, vor fi preluați de noul centru” se ascunde altă realitate. **Cercetătorii pierd statutul de neutralitate profesională**, prin alipirea cu o instituție în care salariații sunt funcționari publici, instituție care va fi condusă de o persoană numită sau subordonată politic. Chiar dacă încadrarea în administrația centrală poate aduce unele creșteri salariale (la ora actuală, salariile cercetătorilor fiind de două-trei ori mai mici decât cele ale funcționarilor), **cercetătorul își pierde independența în raport cu politicul.** Funcționarea ISE ca instituție de sine stătătoare, guvernată de legislația cercetării științifice, garantează o selecție a conducerii și a personalului pe criterii de competență profesională, strict reglementate de această legislație. Schimbarea statutului cercetătorului în funcționar public sau simplu personal contractual, deschide calea ocupării unor posturi de către clientela politică (până acum, aceasta putea accede doar în zona administrației publice, nu și în zona cercetării științifice). Un cercetător științific nu poate avea statut de funcționar public, nu se poate afla sub comandă politică directă (nici printr-o conducere numită politic) și nu poate avea alt interes decât cel al adevărului științific.

În graba deciziei, guvernării au uitat să răspundă la întrebări fundamentale:

- **În ce măsură contribuie comasarea la recunoașterea importanței educației** – o nevoie atât de invocată în discursul public?
- **Care a fost urgența acestei decizii** și de ce nu s-a bazat pe o evaluare obiectivă a activității celor două instituții? În ordonanța guvernului nu este definit caracterul extraordinar al situației, nu există justificare și nici temei pentru adoptarea acestei măsuri, nu este motivată urgența măsurii luate, așa cum prevede Constituția.

- **Cum se pot alipi două instituții care, în mod firesc, funcționează și trebuie să funcționeze, după legi diferite?** Este o situație care poate fi asemănată cu cea în care comasezi o facultate de administrație publică din cadrul unei universități cu o agenție a administrației publice.

Având în vedere toate aspectele prezentate, **solicităm reconsiderarea de urgență a deciziei de desființare a ISE și repunerea cercetării educaționale într-un cadru instituțional care să susțină importanța acestui domeniu pentru societatea românească.**

Petiția online pentru păstrarea identității și a statutului Institutului de Științe ale Educației a fost semnată până acum de peste 2200 de persoane – între care profesori universitari, cercetători, personalități de marcă din domeniile pedagogie, sociologie, psihologie, științe politice, experți internaționali care profesază în universități și instituții de educație de prestigiu, profesori din învățământul preuniversitar etc.

Petiția cercetătorilor și opiniile semnatărilor pot fi consultate la adresa:

[https://www.petitieonline.com/institutul de stiinte ale educatiei a fost desfiintat](https://www.petitieonline.com/institutul-de-stiinte-ale-educatiei-a-fost-desfiintat)

Redăm, mai jos, câteva mărturii ale susținătorilor petiției:

- *Am lucrat în trecut cu cercetătorii ISE și am utilizat produsele lor de cercetare. Este **o entitate de cercetare profesionistă și valoroasă pentru societatea românească.***
- *Este o măsură abuzivă și demonstrează lipsa de respect față de oamenii valoroși ai instituției.*
- *Semnez petiția în calitate de fost cercetător în domeniul educației, timp de 30 de ani: 10 ani în Institutul de Cercetări Pedagogice și Psihologice (ICPP) și 20 de ani în Institutul de Științe ale Educației. Ca cercetător în ICPP am fost prezentă și la momentul desființării acestuia, în 1982, iar apoi, în 1990, alături de foști colegi și de noi cercetători (...), am luat parte la procesul laborios de reconstrucție a domeniului. Și nu a fost deloc ușor să inițiezi și să dezvolti noi proiecte adaptate nevoilor stringente de reformare ale sistemului, în paralel cu dezvoltarea / actualizarea competențelor resurselor umane. **Iar după aproape 30 de ani, aceste competențe se risipesc, împreună cu studiile, proiectele, relațiile cu comunitatea științifică națională și internațională.** Având în vedere istoricul personal, mărturisesc că nu mi-aș fi imaginat că un astfel de moment s-ar putea repeta. Și chiar într-o manieră mult mai dură: **cercetătorii ISE au aflat din presă despre desființarea Institutului, în vreme ce, în 1982, mai marii zilei cel puțin s-au "deranjat", pentru a face comunicarea, până în strada Sfinții Apostoli, unde își avea sediul ICPP.** (...) Îmi exprim speranța că în (sau după) al doisprezecelea ceas mai marii zilei de acum vor chibzui mai bine și vor reconsidera decizia desființării ISE pentru că nu cred că își doresc să rămână în istorie cu un astfel de eveniment care va fi comparat cu cel din 1982.*
- *Ceea ce se întâmplă este de neconceput. Cum să comasezi două entități care sunt diferite ca finalități, profiluri instituționale și profesionale, funcționalitate? Să ne comparăm și să constatăm ce este un institut de cercetare în științele educației în alte țări (...). În loc să întărim și să autonomizăm acest institut, față de orice intruziune a politicului, cineva din zona politică ia decizia de desființare.*
- *Semnez pentru cercetare și pentru calitate în educație. Asta a însemnat pentru mine ISE, ale cărui studii mi-au fost de un real folos în ultimii ani. Desființarea lui reprezintă un grav atentat la ceea ce încă mai numim, generic, educație.*
- *Consider ca desființarea institutului, așa cum a fost făcută, riscă să fie o greșeală greu reparabilă în planul imaginii despre cum sunt abordate domeniile cu potențial inovativ în societatea românească actuală.*